

מהרש"א בעומק הפשט

חידושי הלכות מהרש"א עם ביאור 'עין המהרש"א' \ גיטין - קידושין

הביאור עיון המהרש"א בא למלא חלל זה, כאשר בראש ובראשונה הוא באופן שיטתי מבאר על איזה קושי בא רבינו להשיב בדבריו. במקומות הנצרכים, מרחיב ומחדד את יסוד דבריו, וכן במקומות רבים מנתח את פשט הסוגיא לפי שיטת המהרש"א. בדיבורי המהרש"א המורכבים מכמה חלקים, מבאר את הקשר שבין חלקיו, ובדיבורי מהרש"א הארוכים נערכה הקדמה המבארת את קוטב הדברים. ועוד דברים נוספים רבים אשר פורטו בהקדמת הספר. הביאור נערך מתוך דברי רבותינו המפרשים לדורותיהם, יחד עם עיונו העצמי של מחבר הביאור, ונשנה בדרך קצרה לנוחיות המעיין.

רבותיו של המחבר שליט"א, הגאונים רבי דוב לנדו ורבי משה הלל הירש שליט"א, מביעים בדברי ברכתם את שמחתם על הופעת "החיבור החשוב ורב התועלת מאוד על המהרש"א לבאר דבריו העמוקים הטעונים ביאור וביורו כידוע לכל לומדי דבריו בעיון ובהבנה".

הספר מקיף את כל מסכתות גיטין וקידושין בלמעלה מ-600 עמודים.

... ומיום שעזבוהו אבדו את ידיעת הפשט כולו, ויתרגלו בקלות העיון, ובעזיבת הדעת דבר דיבור על אפנו, ואין מי שיחזיר העטרה ליושנה".

נדמה כי אחת הסיבות העיקריות לתופעה זו היא הקושי הרב שיש בלימוד בו מחמת קיצור לשונו וסתימת כונתו במקומות רבים. וכבר כתב המהרש"א בהקדמת ספרו כי קיצר בדבריו וסמך על המעיין שמתוך עיונו בסוגיא יבין מה הכריחו לפרש מה שפירש, ולמה כיון בדבריו.

בשורה טובה ללומדי התורה ולמרבצי התורה עם הופעתו המהודרת של חידושי הלכות מהרש"א עם ביאור בעומק הפשט.

ידוע יחסם של כל גדולי הדורות לגודל חשיבות לימוד המהרש"א מאז שהופיע לאור עולם ועד היום. די לצטט לשון מחבר שו"ת מעיל צדקה וספר כנפי יונה על יורה דעה, מגדולי הפוסקים הקדומים, אשר כתב בצוואתו: "ואל יעבור ששה ימים בלי עיון הלכה ותוס', ויעמוד גם כן בדקדוק רב על פי' המהרש"א. ופירושו לבד יוכל להאיר עיני האדם בתורה כל זמן שמאריך בה לעמוד על עומק ההלכה, כי כל דבריו הם בקיצור מופלג ובעומק לאמיתות לשונו עט סופר מהיר, ורוח אלקים דיבר בו כי מבלעדי רוח הקודש אי אפשר שיעשה אדם ספר בדומה לזה".

עם זאת ידוע הרפיון בדורנו בעיון, וכבר התאונן על כך החזון איש באיגרתו המפורסמת ("ח"א אגרת א): "לא אמנע להעיר כי בלבי אשר לא יפה עשו הדור האחרון אשר עזבו לימוד ספר המהרש"א ז"ל אשר מתנה טובה ניתנה לישראל לזכות בו הדורות הבאים אחריו